

Akıllı Tahtaya
Uyumlu

CLASSMATE

SORU BANKASI

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

- Spot Bilgiler
- Kazanım Temelli ve Beceri Temelli Soru Tipleri
- Zorluk Dereceleri Verilmiş Sorular
- Ünite Değerlendirme Soruları

8

SINIF

Video Çözümleri
akilliogretim.com'da

Yayım Kurulu Başkanı
Sultan Özkaya

Yayım Kurulu
Nesrin Özkan - Esra Aktürk - Eylem Akdağ Bingöl

ISBN 978 - 605 - 7985 - 29 - 3

Eski Turgut Özal Cad. No: 22 /101 34490
Başakşehir / İSTANBUL
Telefon: (0212) 572 20 00 Fax: (0212) 572 19 49

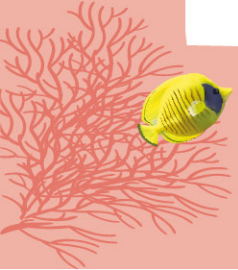
Yayıncı Sertifika No.: 49697

Baskı - Cilt
Aykut Basım

Matbaa Sertifika No.: 45732

Bu kitap, Milli Eğitim Bakanlığı ve Talim Terbiye Kurulunca kabul edilen, Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan **T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük** dersinin müfredat programına uygun olarak hazırlanmıştır.
Kitabın yazımında TDK Yazım Kılavuzu esas alınmıştır.

Bu eserin yayım hakkı; Okyanus Basım Yayın Ticaret AŞ'ye aittir.
İzinsiz kopya edilemez, çoğaltılamaz,
kısmen de olsa yayımlanamaz.

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler!

Eğitim maratonunda sizlere yardımcı olmak amacıyla hazırladığımız soru bankamız, yeni öğretim programına uygun ünitelendirilmiş kazanımlara ayrılmıştır. Her kazanımın başında yer alan “Bunları Bilelim” başlığı altında verilen kısa bilgiler ve örneklerle kazanımı hatırlamanız amaçlanmıştır. Ardından gelen testlerde sorular “1. Dereceden Sorular, 2. Dereceden Sorular ve 3. Dereceden Sorular” olmak üzere kolaydan zora üç farklı zorluk seviyesinde sıralanmıştır. 1. Dereceden Sorular, tamamen kazanımı kavratmaya yönelik en temel bilgilerden oluşan sorulardır. Üç zorluk seviyesi içinde en kolay sorular bu başlıktadır. 2. Dereceden Sorular, kazanımı kavrayıp kavrayamadığınızı ölçmeye yönelik ve çözümünde birkaç aşama planlamanızı gerektiren sorulardır. Üç zorluk seviyesi içinde orta zorluktaki sorular bu başlık altındadır. 3. Dereceden Sorular, üç zorluk seviyesi içinde en zor soruların toplandığı başlıktır. Ünite sonlarında konuyu ne derecede öğrendiğinizi sınavabileceğiniz, ünitenin tamamını kapsayan “Ünite Değerlendirme Soruları” yer almaktadır.

Soru bankamız ile hem 8. sınıf kazanımlarını öğrenmiş olacak, hem de MEB’in uyguladığı Liselere Giriş Sınavı’nda çıkan seçici sorulara ve yayımlanmış örnek sorulara benzer sorular çözme imkânı bulacaksınız. Bu sorular yorum gücü, farklı bakış açısı ve günlük hayatta kullanılan bilgileri de çözüme katmayı gerektiren sorulardır.

Ayrıca, kitabımızda bulunan kare barkodları tablet veya akıllı telefonunuzla okutarak ya da kare barkodların altındaki kodu akilliogretim.com’da aratarak tüm video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

*Başarı ve mutluluk
dolu yarımlara...*

İÇİNDEKİLER

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR ..... 6 - 31

Avrupa'da Yaşanan Değişim ve 20. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti	8 - 11
Mustafa Kemal'in Çocukluğu ve Eğitim Hayatı	12 - 17
Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı	18 - 21
Mustafa Kemal'in Kişilik Özellikleri	22 - 27
Ünite Değerlendirme Soruları	28- 31

MİLLÎ UYANIŞ: YURDUMUZUN İŞGALİNE TEPKİLER ..... 32 - 75

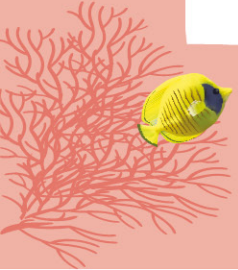
I. Dünya Savaşı	34 - 37
I. Dünya Savaşı'ndan Sonra Osmanlı Devleti	38 - 43
Kurtuluş Savaşı: Hazırlık Dönemi	44 - 63
TBMM'ye Karşı Çıkan Ayaklanmalar ve Sevr Antlaşması	64- 67
Ünite Değerlendirme Soruları	68 - 75

MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM! ..... 76 - 111

Doğu Cephesi	78 - 79
Güney Cephesi	80 - 81
Batı Cephesi	82 - 97
Barış Dönemi	98 - 103
Ünite Değerlendirme Soruları	104 - 111

ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ..... 112 - 167

Atatürk İlkeleri	114 - 129
Atatürk İnkılapları	130 - 155
Cumhuriyetin Kazanımlarıyla Atatürk İlke ve İnkılaplarının Dayandığı Esaslar	156 - 159
Ünite Değerlendirme Soruları	160 - 167

İÇİNDEKİLER

DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI ..... 168 - 185

Atatürk Dönemi'nde Demokratikleşme Yolunda Atılan Adımlar ..... 170 - 175

Mustafa Kemal'e ve Türkiye Cumhuriyeti'ne Yönelik Tehditler ..... 176 - 181

Ünite Değerlendirme Soruları ..... 182 - 185

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI ..... 186 - 201

Atatürk Dönemi Türk Dış Politikasının Temel İlkeleri ve Amaçları ..... 188 - 191

Atatürk Dönemi Türk Dış Politikasında Yaşanan Gelişmeler ..... 192 - 197

Ünite Değerlendirme Soruları ..... 198 - 201

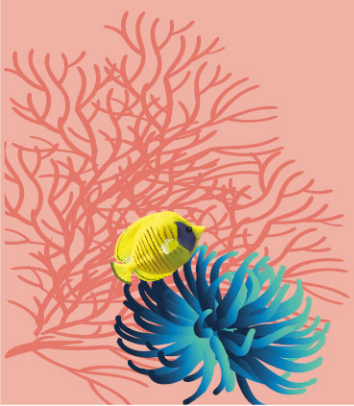
ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI ..... 202 - 217

Atatürk'ün Ölümü ve Eserleri ..... 204 - 207

II. Dünya Savaşı'nda Türkiye ..... 208 - 213

Ünite Değerlendirme Soruları ..... 214 - 217

CEVAP ANAHTARI ..... 218 - 224

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

AVRUPA'DA YAŞANAN DEĞİŞİM VE 20. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ - 1

BUNLARI BİLELİM

Avrupa'da yaşanan Coğrafi Keşifler, Rönesans ve Reform hareketleri Aydınlanma Çağı denilen yeni bir dönemin başlamasına neden oldu. Aklın ve bilimin önderliğinde hızlanan bilimsel gelişmeler sonucunda Sanayi İnkılabı doğdu. **Sanayi İnkılabı** sonucu ortaya çıkan sömürgecilik devletler arasında rekabeti artırdı. Bu durum Osmanlı Devleti'ni de ekonomik açıdan olumsuz yönde etkiledi.

Fransız İhtilali ise çok uluslu devlet yapısına sahip olan Osmanlı Devleti'nde azınlık isyanlarının çıkmasına neden oldu. Toprak bütünlüğünü ve siyasi bütünlüğünü korumayı amaçlayan Osmanlı Devleti Tanzimat ve Islahat Fermanlarını ilan etti. Meşrutiyet yönetimine geçti. Ancak istenilen sonuç elde edilemedi.

ÖRNEK

Sanayi İnkılabı sonucunda yaşanan gelişmeler Osmanlı Devleti'ni nasıl etkilemiştir?

Sanayisini çağa uygun hâle getiremeyen Osmanlı Devleti'nde yerli sanayi gelişemedi. Osmanlı Devleti kalabalık nüfusu, yer altı ve yer üstü kaynaklarıyla Avrupalı devletler için iyi bir ham madde ve pazar kaynağı olarak görüldü. Osmanlı Devleti zamanla ekonomik bağımsızlığını kaybetti.

DİKKAT

Avrupa'da yaşanan siyasal ve ekonomik gelişmeler Osmanlı Devleti'nin eski gücünü kaybetmesine neden oldu.

1. DERECEDEN SORULAR

1. Yeni buluşların üretime uygulanması ile üretimde insan ve hayvan gücünün yerini makineler almaya başladı. Makineleşme ilk olarak İngiltere'de dokumacılık alanında uygulandı. Makineleşme ve teknik gelişmeler, XVIII. yüzyıl sonlarına gelindiğinde İngiltere'ye diğer ülkeler karşısında büyük bir üstünlük kazandırdı.

Yukarıda verilen bilgilere bakılarak Sanayi İnkılabı'nın;

- I. İngiltere'nin nüfuzunu artırması,
- II. Seri üretime geçilmesi,
- III. Üretimin teknolojiyle birleşmesi

durumlarından hangisine ya da hangilerine neden olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

2. Fransız İhtilali'nin başarıya ulaşmasından sonra "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi" yayımlandı. Egemenliğin millete ait olduğu, insanların eşit olduğu, hürriyet, mülkiyet ve güvenlik haklarının temel insan hakları olduğu, siyasal görüş ve dinî inançlarından dolayı hiç kimsenin kınanamayacağı kabul edildi.

Buna göre, Fransız İhtilali'nin;

- I. Kişisel hakların koruma altına alınması,
- II. Düşünce özgürlüklerinin korunması,
- III. Monarşik sistemlerinin güç kazanması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

2. DERECEDEN SORULAR

3. Sanayi İnkılabı, şehirlerde kurulan fabrikalarla hizmet sektörünü geliştirdi. Köylerden kentlere göçleri artırdı. Fabrikalarda çalışan insanlar işçi sınıfını oluşturdu. Büyük şirketler kuruldu ve bankacılık sektörü gelişti. Buharlı tren ile buharlı gemi, ulaşım ve iletişimi geliştirdi. Kara yolu ve demir yolu yapımı hız kazandı.

Yukarıdaki bilgilerde Sanayi İnkılabı'nın aşağıdakilerden hangisine neden olduğu vurgulanmamıştır?

- A) Ulaşım imkânlarının gelişmesine
B) Kentsel nüfus miktarının artmasına
C) Farklı sektörlerde gelişmeler yaşanmasına
D) Üretimde insan gücüne duyulan ihtiyacın artmasına

4. Avrupa'da yaşanan gelişmelerin etkisiyle XVII. yüzyıl sonlarına doğru Osmanlı Devleti büyük bir durgunluk ve gerileme sürecine girdi. Osmanlı yöneticileri, devleti eskiden olduğu gibi güçlü bir hâle getirmek için çeşitli ıslahatlara giriştiler. Bu ıslahat hareketlerinde genellikle Batı'daki gelişmeler örnek alındı.

Yukarıdaki bilgiler aşağıdakilerden hangisini kanıtlar nitelikte değildir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki gelişmelerden olumsuz etkilendiğini
B) Osmanlı Devleti'nin yaptığı çalışmaların başarısız olduğunu
C) Avrupa'nın üstünlüğünü Osmanlı Devleti'nin kabul ettiğini
D) Yeniliklerle Osmanlı Devleti'nin güçlendirilmeye çalışıldığını

5. XIX. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti bir taraftan sömürgecilik rekabetinde olan Avrupalı devletlerin, topraklarını işgal etmeleriyle uğraşırken diğer taraftan da devletin sınırları içerisinde yer alan azınlıkların isyanları ile uğraşmak zorunda kalmıştır.

Osmanlı Devleti'nde bu olayların yaşanmasında;

- I. Sanayi İnkılabı,
II. Fransız İhtilali,
III. Tanzimat Fermanı

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

6. XVII. yüzyılın sonlarına doğru Osmanlı sınırları içinde yaşayan azınlıklar Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımının etkisiyle ayaklanarak bağımsızlıklarını kazanmışlardı. Osmanlı Devleti elinde kalan toprakları korumakta zorlanıyordu. 1878 Berlin Antlaşması'yla Rusya; Kars, Ardahan ve Batum'u topraklarına katarken Avusturya, Bosna Hersek'i koruyuculuğu altına almıştı. İngiltere Kıbrıs ve Mısır'ı; Fransa ise daha önce ele geçirmiş olduğu Cezayir'e ek olarak Tunus'u imparatorluğuna katmıştı.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nde yaşanan bu gelişmeler Fransız İhtilali'nin hangi etkisine örnek gösterilebilir?

- A) İnsan haklarının yaygınlaşmasına
B) Demokrasi sisteminin uygulanmasına
C) Din ve devlet işlerinin ayrı yürütülmesine
D) Her milletin kendi devletini kurabilmesine

2. DERECEDEN SORULAR

1. Osmanlı Devleti, Kırım Savaşı'nda ilk kez dışarıdan borç para almıştı. Bu dış borçlanmanın ardından yirmi yıl içinde on beş farklı dış borçlanma daha yapıldı. Borç alınan bu paralar ülkeye yatırım yapmak ya da üretimi artırmak yerine devletin genel giderlerini karşılamak üzere harlandı. Osmanlı Devleti, aldığı borçların faizini bile ödemeyince iflas ettiğini açıkladı. Bunun üzerine alacaklı devletler 1881 yılında Dü-yûn - u Umûmiye idaresini kurarak Osmanlı hazinesine ait bazı gelir kaynaklarına el koydular.

Buna göre, Osmanlı Devleti hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Ekonomik alanda sıkıntılar yaşamıştır.
- B) Ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.
- C) Kırım Savaşı'nda ilk kez yenilgiye uğramıştır.
- D) Aldığı borç paraları iyi değerlendirememiştir.

2. Fransız İhtilali'nin başarıya ulaşmasından sonra "Kurucu Meclis" oluşturma kararı alındı ve asillerin bütün ayrıcalıkları kaldırıldı. Kilisenin de bütün malları devlet tarafından alınarak ayrıcalıkları kaldırıldı. Bütün vatandaşların askeri ve sivil memurluklara atanabilmesi sağlandı. "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi" yayımlandı. Egemenliğin millete ait olduğu kabul edildi. Fransa'da yaşanan bu gelişmeler yeni bir devlet anlayışı ve yeni bir dünya görüşü ortaya koyarak bir inkılabı dönüştü.

Buna göre, Fransız İhtilali'nin aşağıdakilerden hangisine yönelik bir adım olmadığı söylenebilir?

- A) Laiklik anlayışına
- B) İnanç birliğinin sağlanmasına
- C) İnsan haklarının güvence altına alınmasına
- D) Halk egemenliğinin benimsenmesine

3. DERECEDEN SORULAR

3. 1909 yılında meşrutiyet karşıtları İstanbul'da gösteri yapmaya başladılar. 31 Mart Vakası diye tarihe geçen bu olay üzerine meşrutiyeti korumak isteyen İttihat ve Terakki üyesi subaylar Selânik'te, Hareket Ordusu adında bir ordu hazırladılar. Başkanlığını Mahmut Şevket Paşa'nın ve kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı bu ordu, İstanbul'a gelerek isyanı bastırdı. Ardından II. Abdülhamit tahttan indirilerek yerine V. Mehmet Reşat getirildi.

Yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında 31 Mart Vakası ile ilgili;

- I. Rejim karşıtları tarafından çıkarıldığı,
- II. Mustafa Kemal'in görev aldığı Hareket Ordusu tarafından bastırıldığı,
- III. Padişah değişikliğine neden olduğu

yargılarından hangisine ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) I, II ve III

4. Fransız İhtilali sonrasında Fransızlar, milliyetçilik fikrini "Her millete bir devlet" sloganıyla dış politikada bir araç olarak kullandılar. Bu fikrin en fazla etkilendiği devletlerden biri Osmanlı Devleti oldu.

Fransızların "Her millete bir devlet" sloganı Osmanlı Devleti'ni hangi özelliği nedeniyle en fazla etkilemiştir?

- A) Çok uluslu devlet yapısına sahip olması
- B) Sosyal devlet niteliğine sahip olması
- C) Kültürel alanda Avrupa'yı etkilemiş olması
- D) Saltanat sisteminin yönetimde uygulanması

5.

Osmanlı Devleti, XIX. yüzyılda ekonomik sıkıntılarla mücadele ederken Fransız İhtilali bambaşka gelişmeleri tetikledi. Farklı milletten ve sosyo-ekonomik gruptan insanların bir arada yaşadığı Fransa'da halkın ortak kültür ve değerler altında bir araya gelmesiyle cumhuriyet kuruldu. Yaşanan bu gelişmeler ulus devlet kavramını ortaya çıkardı. Fransız İhtilali, birçok farklı milletin bir arada yaşadığı Osmanlı Devleti'nde ise Fransa'da yaşananların tam aksine bir etki oluşturdu. Dış devletler Osmanlı topraklarında yaşayan farklı milletlerin ortak kültür ve değerler altında birleşmesi bir yana bazı milletlerin bağımsızlık isteğiyle ayaklanmalarına neden oldu. Osmanlı Devleti, toprak kayıplarını önlemek için yenileşme ve demokratikleşme hareketlerine hız verdi.

Yukarıda verilen bilgilere göre, Fransız İhtilali'nin etkilerinin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Fransa'da yönetim şeklinin değişmesine
- B) Millî devlet anlayışının önem kazanmasına
- C) Osmanlı Devleti'nde yaşayan farklı ulusların isyan etmelerine
- D) Osmanlı Devleti'nin yenileşme hareketlerinde başarı sağlamasına

6. Tanzimat Dönemi'nde ve sonrasında yapılan yenilikleri yeterli görmeyen bazı Osmanlı aydınları, Genç Osmanlılar (Jön Türkler) adıyla örgütlendi. Bu aydınlar, Osmanlı Devleti'nde meşrutiyet yönetimine geçilmesi hâlinde ülkedeki karışıklıkların ve isyanların sona ereceğine inanıyorlardı. Genç Osmanlılar kendileriyle aynı fikri paylaşmayan Padişah Abdülaziz'i tahtan indirdiler ve V. Murat'ı tahta çıkardılar. Ancak daha sonra Genç Osmanlılar ile anlaşan ve 1876'da tahta çıkan Padişah II. Abdülhamit tarafından Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası Kanun-i Esasi ilan edildi. Anayasaya göre Mebusan Meclisi açıldı. Osmanlı Devleti'nde I. Meşrutiyet Dönemi başladı.

Yukarıda verilen bilgilerden hareketle;

- Bazı Osmanlı aydınlarının yenilik yanlısı olduğu,
- Kanun-i Esasi'nin iç karışıklıklar nedeniyle yürürlükten kaldırıldığı,
- Meşrutiyet yönetimine geçilmesi ile halkın tamamının yönetime katıldığı,
- Osmanlı Devleti'nde Genç Osmanlıların etkisiyle padişah değişikliğinin yaşandığı

yargılarından kaç tanesine ulaşılabilir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

BUNLARI BİLELİM

Mustafa Kemal 1881 yılında Selânik'te doğdu. Babası Ali Rıza Efendi, annesi Zübeyde Hanım'dır. Mustafa Kemal okul çağına gelince önce **Mahalle Mektebine** ardından **Şemsi Efendi Okuluna** gitti.

Öğrenimine bir süre ara veren Mustafa Kemal daha sonra **Selânik Mülkiye Rüştiyesine** başladı. Askerlik mesleğine ilgi duyan Mustafa Kemal bu alanda eğitim aldı.

ÖRNEK

Mustafa Kemal;

- Selânik'te Askerî Rüştiyeyi,
- Manastır'da Askerî İdadiyi,
- İstanbul'da Harp Okulunu ve Harp Akademisini bitirmiştir.

Yukarıdaki eğitimlerin Mustafa Kemal'e hangi alanlarda katkı sağladığı söylenebilir?

Mustafa Kemal, eğitim gördüğü bu şehirlerde Osmanlı Devleti'nin durumunu açıkça görebildi.

Eğitim gördüğü bu şehirlerde Türk milletinin içinde bulunduğu durumu değerlendirdi. Ülkenin sıkıntılardan kurtarılması için yeni fikir ve projeler üretti.

DİKKAT

Mustafa Kemal'in askerî alanda eğitim gördüğü okullar onun iyi bir asker olmasında etkili olmuştur.

1. DERECEDEN SORULAR

1. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisine devam ettiği dönemde;

- Matematiğe olan ilgisinden dolayı farklı kitaplar okudu.
- Edebiyatı çok sevdiği için şiir yazmaya başladı.
- Tatil dönemlerinde gittiği Selânik'te Fransızca dersleri aldı.

Yukarıda verilen çalışmalarını yapan Mustafa Kemal'in temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğretmenlerinin sevgisini kazanmak
- B) Askerî yeteneğini ön plana çıkarmak
- C) Farklı alanlarda kendisini geliştirmek
- D) Ülke sorunlarını çözüme kavuşturmak

2. Atatürk'ün Selânik'in Koca Kasım Mahallesi, İslahane Caddesi'nde doğduğu ev, cumhuriyetin ilanının 10. yılında Selânik Belediyesi tarafından Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal'e armağan edilmiştir. Bu ev günümüzde müze olarak kullanılmaktadır.

Yukarıda verilen bilgilerden yararlanarak aşağıda verilen sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal'in Selânik'teki evinin adresi neresidir?
- B) Mustafa Kemal'in doğduğu ev hangi tarihte yapılmıştır?
- C) Mustafa Kemal'in Selânik'teki evi hangi kurum tarafından kendisine armağan edilmiştir?
- D) Mustafa Kemal'in Selânik'te doğduğu ev günümüzde hangi amaçla kullanılmaktadır?

3. Okuma yazma bilen ve eğitimli insanlar olan Ali Rıza Efendi ve Zübeyde Hanım, çocuklarının okumasını amaçlıyordu. Eşinin ölümü üzerine bu zorlu görevi tek başına üstlenen Zübeyde Hanım, çocuklarının eğitimiyle yakından ilgilendi. Oğlunun asker olmasını istemeyen Zübeyde Hanım, güvenli bir iş olarak gördüğü devlet memurluğu yapmasını istiyordu.

Yukarıda verilen bilgilere göre;

- I. Zübeyde Hanım'ın çocuklarının yalnızca eğitimiyle ilgilendiği,
- II. Mustafa Kemal'in okumasının, anne ve babası tarafından önemsendiği,
- III. Zübeyde Hanım ile Ali Rıza Efendi'nin geleneklerine bağlı olduğu

yargılarından hangisine ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II
C) I ve III   D) II ve III

4.

"Çocukluğuma dair ilk hatırladığım şey mektebe gitmek meselesine aittir. Bundan dolayı annem ve babam arasında şiddetli bir mücadele vardı. Annem, ilâhilerle mektebe gitmemi istiyordu. Babam ise o zaman yeni açılan Şemsi Efendi Mektebine devam etmemi ve yeni usul üzerine okumam taraftarıydı."

Mehmet Işık, Her Yönüyle Atatürk

Atatürk'ün yukarıdaki ifadesine bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal'in annesinin, geleneksel eğitime önem verdiğine
B) Ali Rıza Bey'in, çağdaş eğitim sistemini savunduğuna
C) Mustafa Kemal'in anne ve babasının, eğitim konusunda farklı fikirleri olduğuna
D) Mustafa Kemal'in askerî okul konusunda kararlı davrandığına

2. DERECEDEN SORULAR

5. Çocukluğundan itibaren aile hayatına önem veren Mustafa Kemal medeniyetin esasının, ilerlemesinin ve kuvvetin temelini aile hayatında olduğu düşüncesini taşımıştır. Kadının aile ve toplum hayatındaki yerine büyük önem veren Mustafa Kemal, yurt gezilerini de eşiyle birlikte yapmıştır.

Buna göre, Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Batı dünyasına örnek olduğu
B) Yurt gezilerine eşiyle birlikte katıldığı
C) Aile hayatına çocukluğundan itibaren önem verdiği
D) İlerlemenin ve medeniyetin temelini aile hayatında olduğunu savunduğu

6. **Mustafa Kemal dayısının çiftliğinde geçen günlerini şöyle anlatmıştır.**

"Babam vefat etti. Annemle beraber dayımın yanına yerleştim. Dayım köy hayatı yaşıyordu. Ben de bu hayata karıştım. Dayım bana vazifeler veriyordu. Ben de bunları yapıyordum. Başlıca vazifem tarla bekçiliğiydi. Kardeşimle birlikte bakla tarlası ortasında bir kulübede oturduğumuzu ve kargaları kovalamaya uğraştığımızı hiç unutmam."

Bu durumun Mustafa Kemal'in hayatında aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Sosyal sorunlara ilgi duymasına
B) Askerlik mesleğine ilgi duymasına
C) Eğitim hayatından geri kalmasına
D) Gelenekçi bir yapıya sahip olmasına

2. DERECEDEKİ SORULAR

1. Mustafa Kemal 1896 yılında Manastır Askerî İdadisine başladı. Derslerde gösterdiği başarıyla hem öğretmenlerinin hem de arkadaşlarının takdirini kazandı. Bu okulda sınıf arkadaşı Ömer Naci sayesinde edebiyata ilgi duydu. Mustafa Kemal'in edebiyata olan ilgisini gören edebiyat öğretmeni Mehmet Asım Bey, Mustafa Kemal'e askerlikle ilgili derslere daha fazla önem vermesini tavsiye etti.

Buna göre, Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Askerî eğitimine ilk kez Manastır'da başladığı,
- II. Arkadaşı Ömer Naci sayesinde edebiyata ilgi duyduğu,
- III. Öğretmeni tarafından askerlik derslerine yönlendirildiği

yargılarından hangisine ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III
C) II ve III   D) I, II ve III

2. Mustafa Kemal'in eğitim gördüğü askerî okullar, çağdaş anlayışa dayalı, pozitif bilimleri ölçü alan eğitim ve öğretim faaliyetlerini yürütüyordu. Mustafa Kemal'in bu okullarda eğitim görmesi, onun çağdaş ve akılcı bir lider olmasında etkili oldu.

Buna göre, Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dönemin siyasi gelişmelerine duyarlı olduğu
B) Osmanlı Devleti'nin eğitim sistemini eleştirdiği
C) Aldığı eğitimin, yetişmesinde etkin rol oynadığı
D) Yabancı şair ve yazarların düşüncelerinden daha fazla etkilendiği

3. **Ali Fuat Cebesoy anılarında Mustafa Kemal'in öğrencilik yılları ile ilgili şunları söylemiştir:**

"Fikirlerimizi, toplamı binleri aşan Harp Okulu öğrencilerine aşlamak için daha kurmay sınıflarına geçmeden gizli bir teşkilat kurmuştuk ve birkaç arkadaşın gayreti ile el yazısı iki nüsha dergi çıkarmıştık. Liderimiz Mustafa Kemal'di."

Ali Fuat Cebesoy'un ifadeleri, Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Fikirlerini kurduğu gizli teşkilat aracılığıyla yaymaya çalıştığı,
- II. Kendisiyle aynı düşünceye sahip kişilerle birlikte hareket ettiği,
- III. Düşünce hayatının oluşmasında Avrupalı yazarların etkili olduğu

yargılarından hangilerini kanıtlar niteliktedir?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

4. **Atatürk'ün gençlik yıllarında fikir hayatına etki eden bazı gelişmeler şunlardır:**

- I. Kapitülasyonlar nedeniyle Osmanlı Devleti'nin yarı sömürge hâline gelmesi
- II. Balkanlarda azınlıkların bağımsızlık amaçlı ayaklanması
- III. Kitaplarını okuduğu Fransız düşünürlerinin hürriyet ve demokrasi ile ilgili fikirleri

Bu etkenlerden hangileri Atatürk'ün "Tam bağımsız, ulusal ve millî egemenliğe dayalı yeni bir Türk Devleti kurma" düşüncesinde etkili olmuştur?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

5. Aşağıda Mustafa Kemal'in Harp Akademisi ile ilgili bir anısına yer verilmiştir.

"Kurmay sınıflarına geçtik. Düzenli olarak derslere iyi çalışıyordum. Bunların ötesinde oluşan birtakım fikir ve düşünceler bende ve bazı arkadaşlarda ortaya çıktı. Memleketin yönetim ve siyasetinde kötülükler olduğunu fark etmeye başladık. Binlerce kişiden oluşan Harbiye öğrencilerine bu fark ettiklerimizi anlatmayı çok istedik."

Naci Kasım, Gazi'nin Hayatı, s.22.

Yukarıdaki anı dikkate alındığında, Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çevresindeki herkesin aynı fikirde olmasını istediği
- B) Derslerine gerekli ilgi ve çalışmayı gösterdiği
- C) Devletin içinde bulunduğu olumsuz durumu fark ettiği
- D) Ülkenin durumunu arkadaşlarıyla birlikte öğrencilere anlatmak istediği

6. Mustafa Kemal 1896 yılında Selânik Askerî Rüştiyesini bitirdikten sonra öğrenimine Manastır Askerî İdadisi'nde devam etti. Onun matematiğe olan ilgisi bu okulda da sürdü. Ayrıca sınıf arkadaşı Ömer Naci'nin etkisiyle edebiyat ve hitabet sanatına da ilgi duymaya başladı. Hatta şiir yazma denemelerinde bulundu. Ancak öğretmenlerinin, şiirin onu askerlikten uzaklaştıracağı yönündeki uyarıları üzerine bu hevesten vazgeçti. İdadide Mustafa Kemal'in ilgisini en fazla çeken derslerden biri de tarih idi. Onda hayatı boyunca devam edecek olan tarih sevgisinin oluşmasında Tarih Öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Bey'in önemli rolü oldu. Bu arada Fransızcasını geliştirmeye önem veren Mustafa Kemal, Selânik'e gittiği tatil zamanlarında Fransızca dersleri aldı.

Yukarıda verilen parçada Manastır Askerî İdadisinde geçirdiği eğitim hayatının Mustafa Kemal'e kazandırdıkları ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Edebiyata olan ilgisinin artmasını sağlamıştır.
- B) Güzel konuşma sanatına ait yeteneği güçlenmiştir.
- C) Farklı bakış açılarını görmesine neden olmuştur.
- D) Edebiyata olan düşkünlüğünden dolayı birçok edebî eser kaleme almıştır.

3. DERECEDEN SORULAR

1. Mustafa Kemal'in İstanbul'da bulunduğu dönemde Beyoğlu ve Galata civarında kültürel etkinlikler fazlaydı. Tiyatro, opera, konser ve baloların yaygın olduğu Beyoğlu'nda günlük Fransızca gazetelere de ulaşmak mümkündü.

Bu durumun Mustafa Kemal'e aşağıdakilerden hangisini sağladığı söylenebilir?

- A) Fikir zenginliğinin oluşmasını
- B) Dinî inançlarının güçlenmesini
- C) Askerî görev ve yetkilerinin artmasını
- D) Osmanlı Devleti'ne bağlılığının artmasını

2. Çocukluk yıllarından beri Askerlik mesleğine ilgi duyan Atatürk, asker olmasına karşı çıkan anesine rağmen gizlice sınavlarına girip kazandığı Selânik Askerî Rüştiyesine başlamıştır.

Öğrencilik yıllarında oldukça başarılı olan Atatürk'e örnek davranışları ve üstün zekasından dolayı Matematik öğretmeni yüzbaşı Mustafa Efendi onu benzersiz kılmak için ismine ek "Bilgi ve erdem bakımından olgunluk ve eksiksizlik" anlamına gelen Kemal ismini eklemiştir.

Bu durum Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisini kanıtlar niteliktedir?

- A) Yenilikçi bir lider olduğunu
- B) Sorunlara karşı akılcı ve sorgulayıcı olduğunu
- C) Fikirleriyle çevresini etkileyen, evrensel bir kişiliğe sahip olduğunu
- D) Kararlarının arkasında duran , bilgi ve davranışlarıyla örnek, başarılı bir öğrenci olduğunu

3. Mustafa Kemal sadece bir olayın, bir düşünürün veya bir akımın peşinden sürüklenmemiş, değişik düşünce ve gelişmelerden kendine özgü sonuçlar çıkarmıştır. Çok kitap okumuş ve bunları eleştirel gözle değerlendirmiştir. Değişik kaynaklardan beslenen ve yaşamı boyunca geliştirdiği düşünce yapısının esin kaynağı ise her zaman Türk milleti olmuştur.

Yukarıda verilen bilgiler Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Kendisini geliştirmeye önem verdiği,
- II. Düşünce yapısının oluşmasında farklı kaynaklardan yararlandığı,
- III. Fikirlerinin temelini Türk milletine dayandırdığı

yargılarından hangisini ya da hangilerini kanıtlar niteliktedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

4. • Özellikle tarih, edebiyat ve matematik derslerine ilgisinin arttığı okuldur.
• Manastır Askerî İdadisine gitmeden önce bitirdiği ortaokul seviyesindeki askerî okuldur.
• 1896 yılında mezun olduğu okuldur.

Yukarıda verilen bilgilere bakıldığında Mustafa Kemal'in hangi okulda okuduğu söylenebilir?

- A) Şemsi Efendi Okulu
- B) Selânik Askerî Rüştiyesi
- C) İstanbul Harp Akademisi
- D) Selânik Mülkiye Rüştiyesi